

komstskatten for de selskaber, der allerede deltagere.

Fra og med indkomståret 2001 vurderes alle selskaber med skattebetaling af betydning at være med i ordningen.

I tabel 1 vises også selskabernes samlede indbetalte acontoskat – og indkomstskatten fratrukket acontoskatten, dvs. selskabernes nettorestskat.

Når nettorestskatten er negativ, har selskaberne set under et indbetalt mere i acontoskat end indkomstskatten – de har dermed overskydende skat set under et.

I hvert af årene 1993 – 95 havde selskaberne nettorestskat svarende til i gennemsnit 5,3 pct. af indkomstskatten.

I hvert af årene 1996 – 99 var der derimod netto overskydende skat svarende til et gennemsnit på 13,5 pct. af indkomstskatten.

I 1999 var der netto overskydende skat på 7,3 mia. kr., svarende til 27 pct. af selskabernes indkomstskat – hvilket relativt og absolut var det hidtil største beløb.

Året før – i 1998 – var beløbet 2,4 mia. kr. Stigningen i overskydende skat fra 1998 til 1999 på ca. 5 mia. kr. skal alene henføres til et fald i selskabernes indkomstskat af samme størrelse, idet acontoskattebetalingen var stort set den samme i 1998 og 1999, nemlig ca. 34 mia. kr.

Det bemærkes, at udviklingsretningen for acontoskatten og indkomstskatten som hovedregel er den samme – blot udviser acontoskattebetalingen et noget mere afdæmpet forløb med mindre udsving end indkomstskatten.

Som eksempel herpå kan nævnes, at acontoskatten fra 1999 til 2000 steg med ca. 5,5 mia. kr. – men indkomstskatten steg med godt 13 mia. kr. Dermed blev 2000 det første år siden 1995, hvor selskaberne som gruppe havde nettorestskat – om end af beskeden størrelse svarende til 1 pct. af indkomstskatten.

I 2001 havde selskaberne igen netto overskydende skat. Niveaueet var 4 pct. af indkomstskatten – og for 2002 og 2003 budgetteres med et niveau på ca. 10 pct. af indkomstskatten, dvs. 3,5 pct. point lavere end gennemsnittet for perioden 1996 – 1999.

Fra og med 1996 var det altså kun i 2000, at selskaberne set under et havde restskat. I de øvrige år var der netto overskydende skat med et niveau varierende mellem 4 og 27 pct. af indkomstskatten.

Fortolkning af udviklingen i selskabernes anvendelse af ordningen.

Jeg er blevet spurgt, om i hvilken udstrækning udviklingen i virksomhedernes indbetaling af acontoskat kan forklares ved, at virksomhederne udnytter staten som pengemaskine i kraft af de gældende regler om merforrentning af overskydende indbetalinger.

Min vurdering er den, at det næppe ud fra oplysningerne i tabel 1 – eller ud fra overvejelserne anført i begyndelsen af mit svar – kan konkluderes, at selskaberne *aktuelt* udnytter staten som pengemaskine, dvs. systematisk indbetaler beløb alene med henblik på at tjene renteforskellen.

Ganske vist kan vi for indkomståret 2001 konstatere en tilbagevenden til den situation, hvor selskaberne under et har overskydende skat – men dog kun svarende til ca. 4 pct. af indkomstskatten – og de noget højere niveauer på ca. 10 pct., som vi skønner for 2002 og 2003 er jo netop kun skøn – og de er usikre.

Spørgsmålet er, om den vedvarende tendens til overskydende skat for selskaberne fra 1996 kun skyldes, at godtgørelsesprocenten for overskydende skat i de samme år måske har ligget i overkanten af markedsrenten.

Jeg tror, at det også kan have betydning, at restskattetil lægget nu er 2½ gange så stort som godtgørelsesprocenten.

Når et selskab skal indbetale acontoskat til den 20. november i indkomståret, hersker der fortsat en vis usikkerhed med hensyn til såvel indtjeningen i den forløbne del af året, såvel som i resten af året, og selskabet må derfor skønne over sin forventede indkomstskat.

Hvis selskabet i gennemsnit set over årene skønner sin indkomstskat korrekt og indbetaler beløbet som acontoskat, vil der i nogle år være restskat og i andre år overskydende skat af samme størrelse – og i gennemsnit hverken restskat eller overskydende skat.

Størrelsen af restskat hhv. overskydende skat set i forhold til indkomstskatten afhænger af den usikkerhed, der er forbundet med selskabets skøn over indkomstskatten.

For nogle selskaber vil usikkerheden være ganske beskeden, mens den for andre kan være betydelig, fordi informationsindsamlingen internt i selskabet tager tid, eller skatten påvirkes af forhold der indtræffer sent på året – f.eks. når beskattning af finansielle gevinster og tab sker efter lagerprincippet.